

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคือ ก) สถานภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ฝึกอบรม รายได้ การรับข่าวสารเคหกิจเกษตรจากสื่อมวลชน การติดต่อกับพนักงานส่งเสริม การติดต่อกับสังคมภายนอก ความพึงพอใจในพนักงานส่งเสริม ความพึงพอใจในผู้นำกลุ่ม ความพึงพอใจในวิธีการส่งเสริม การรับรู้ในวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานของกลุ่ม ความพึงพอใจในผลตอบแทนที่ได้รับจากกลุ่ม ข) ลักษณะของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้แก่ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก การมีส่วนร่วมของสมาชิก ความขัดแย้งของกลุ่ม และ 2) เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกลุ่มที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จในอำเภอสุวรรณภูมิ และอำเภอเมืองจังหวัดสุโขทัย ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) จำนวน 302 คน ซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ 45 คน และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ 257 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นแล้ว จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC⁺) ผลการวิจัยมีดังนี้

สถานภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกลุ่มที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ ที่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์ฝึกอบรม การรับข่าวสารเคหกิจเกษตรจากสื่อมวลชน การติดต่อกับพนักงานส่งเสริม การติดต่อกับสังคมภายนอก ความพึงพอใจในพนักงานส่งเสริม ความพึงพอใจในผู้นำกลุ่ม ความพึงพอใจในวิธีการส่งเสริม การรับรู้ในวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานของกลุ่ม ความพึงพอใจในผลตอบแทนที่ได้รับจากกลุ่ม และปัจจัยที่ไม่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร โดยไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อายุ

สำหรับลักษณะของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกและความขัดแย้งภายในกลุ่ม เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนระยะเวลาที่เป็นสมาชิกนั้นไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่ถือว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร พบว่า ปัญหาด้านบุคคล ปัญหาด้านเงินทุน และปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มโดยไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัญหาด้านการจัดการ

This research was conducted with two objectives. The first objective was to compare factors contributing to the operation of home maker groups. The studied factors were divided into 2 categories: a) personal and socio-economic characteristics of group members i.e. age, education, training experience, income, access to home economic information through mass media, contact with extension officers, contact with the outside world, satisfaction with extension officers, satisfaction with group leaders, satisfaction with extension methods, perception of the groups' objectives and implementation, and satisfaction with group benefits; and b) characteristics of the groups i.e. period of group membership, and conflicts within the groups. The second objective was to compare the groups' operational problems and obstacles between the successful and unsuccessful groups. The data were collected by means of interview schedule, pretested for validity and reliability, from 302 home maker groups' members, selected by multi-stage random sampling and consisting of 45 members from successful groups and 257 from unsuccessful groups in Sawankhalok and Muang districts, Sukhothai province and analyzed by the SPSS/PC⁺. The findings were as follows:

Personal and socio-economic characteristics of the group members which affected the successful operation and had a significant difference at the level of 0.05 were education, income, training experience, access to home economic information through mass media, contact with extension officers and the outside world, satisfaction with extension officers, satisfaction with group leaders, satisfaction with extension methods, perception of groups' objectives and implementation, and satisfaction with group benefits. The factor which did not affect successful operation and had no significant difference between the two groups was age. In terms of the groups' characteristics, the findings revealed that group participation of the members and conflicts within the groups were significantly different and affected the success of the groups' operation, whereas the period of group membership was not significantly different and did not affect the success of the groups' operation.

As for problems and obstacles, problems concerning people, capital, materials and equipment, and operational sites were found to affect successful operation of the groups and to have a significant difference, while problems concerning management did not affect the success of the groups' operation and had no significant difference.